

ZAMERANIE DVOJSTRANNEJ ROZVOJOVEJ SPOLUPRÁCE SR NA ROK 2022

Úvod

Oficiálna rozvojová pomoc (Official Development Assistance - ODA) SR v roku 2022 vychádza zo Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023 (ďalej len „Strednodobá stratégia“) a riadi sa jej cieľmi, princípmi, teritoriálnymi a sektorovými prioritami. Na poskytovanie dvojstrannej ODA SR sa v roku 2022 budú podieľať primárne Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVEZ SR), Ministerstvo financií SR (MF SR), Ministerstvo vnútra SR (MV SR), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR), Ministerstvo obrany SR (MO SR), Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR) a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR). Popri uvedených rezortoch sa na dvojstrannej rozvojovej spolupráci budú podieľať aj niektoré ďalšie ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy ad hoc aktivitami, napríklad odovzdávaním skúseností subjektom z partnerských krajín, či prostredníctvom zapojenia do poskytovania materiálnej humanitárnej pomoci.

Zameranie dvojstrannej rozvojovej spolupráce na rok 2022 (ďalej len „Zameranie“) poskytuje **komplexný prehľad o plánovaných aktivitách** z čo najširšieho hľadiska, vrátane tých nástrojov, ktoré nie sú upravené zákonom č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 281/2019 Z. z. a zároveň nie sú financované z rozpočtového programu oficiálnej rozvojovej pomoci (05T). Ide najmä o aktivity v gescii Ministerstva vnútra SR, ako materiálna humanitárna pomoc poskytovaná do zahraničia, účasť na medzinárodných misiách a operáciách civilného krízového manažmentu a poskytovanie pomoci žiadateľom o azyl a azyľantom. Náklady na realizáciu uvedených nástrojov sú v zmysle pravidiel vykazovania oficiálnej rozvojovej pomoci Výboru pre rozvojovú pomoc Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD/DAC“) súčasťou národných štatistík poskytnutej oficiálnej rozvojovej pomoci.

1. Hlavné výzvy v roku 2022

Prostredníctvom rozvojovej spolupráce podporuje SR udržateľný rozvoj partnerských krajín a reaguje na globálne výzvy, ako sú zmena klímy, nelegálna migrácia a pandémia COVID-19. V roku 2022 bude pokračovať úsilie SR smerom k **napĺňaniu cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030**. V rámci humanitárnej pomoci bude Slovensko **reagovať na vzniknuté krízové situácie** a pomáhať pri zabezpečovaní základných humanitárnych potrieb najzraniteľnejších skupín v postihnutých krajinách a regiónoch sveta. V súvislosti s riešením príčin nelegálnej migrácie a núteného vysídľovania budú naďalej kľúčovými sektorovými prioritami Potravinová bezpečnosť a poľnohospodárstvo a Infraštruktúra a udržateľné využívanie prírodných zdrojov.

V roku 2021 MZVEZ SR zrealizovalo nezávislú **externú evaluáciu priebežnej implementácie Strednodobej stratégie** na základe úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády SR č. 40 z 18. januára 2019. Zároveň MZVEZ SR požiadalo členov Koordinačného výboru pre rozvojovú spoluprácu SR a relevantné zastupiteľské úrady SR o ich skúsenosti s doterajšou realizáciou Strednodobej stratégie a návrh na prípadné úpravy, resp. zmeny v nastavení systému rozvojovej spolupráce do budúcnosti. Odporúčania evaluácie spolu s ďalšími vstupmi boli reflektované do návrhu **Priebežného hodnotenia Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023** (ďalej len „Priebežné hodnotenie Strednodobej stratégie“), ktoré MZVEZ SR v decembri 2021 predkladá na rokovanie vlády SR ako informatívny materiál. Z priebežného hodnotenia Strednodobej stratégie vyplynuli **viaceré odporúčania**,

z ktorých niektoré sú reflektované už v tomto materiáli. Ostatné odporúčania budú zohľadnené v zostávajúcom období platnosti Strednodobej stratégie (2022-2023), resp. využité v procese prípravy ďalšej stratégie na roky 2024 – 2028. Odporúčania budú relevantné aj smerom k **priebežnému hodnoteniu systému rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky výborom OECD/DAC**, ktoré je plánované v prvom polroku 2022.

Priebežné hodnotenie Strednodobej stratégie poukazuje na **teritoriálnu fragmentáciu a príliš široký rozsah sektorových priorít vzhľadom na limitované finančné prostriedky**. Takýto teritoriálny i tematický rozptyl ODA SR limituje adresnosť rozvojovej spolupráce voči potrebám partnerských krajín, predovšetkým programových krajín.

V rokoch 2020 a 2021 bol v súvislosti s pomocou partnerským krajinám pri **zvládaní pandémie ochorenia COVID-19** vo zvýšenej miere využívaný mechanizmus poskytovania humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia. Tento bol prijatý v roku 2006, a v niektorých prípadoch už nie je v plnej miere kompatibilný so súčasnými podmienkami. Identifikácia nedostatkov súčasného systému poskytovania humanitárnej (primárne materiálnej) pomoci, ako aj príslušné odporúčanie výboru OECD/DAC viedli k rozhodnutiu o **príprave stratégie poskytovania humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia**. Materiál je pripravovaný v gescii MV SR a MZVEZ SR, v spolupráci s ďalšími partnerskými rezortmi a so zapojením mimovládneho sektora reprezentovaného Platformou rozvojových organizácií - Ambrelou. Nová stratégia by mala priniesť zefektívnenie a spružnenie reakcie Slovenskej republiky na humanitárne krízy vo svete. Schválenie materiálu na úrovni vlády SR je plánované v priebehu roka 2022.

V závislosti od vývoja pandémie ochorenia COVID-19 bude Slovensko **naďalej solidárne s partnerskými krajinami** a bude pripravené poskytnúť materiálnu alebo finančnú pomoc za predpokladu, že budú v dostatočnej miere zabezpečené potreby obyvateľov Slovenskej republiky. Rovnako ako v roku 2021 budú partnerským krajinám poskytnuté **vakcíny**, ktoré by zostali na Slovensku nevyužité. V tomto smere bude využitý aj mechanizmus WHO na zdieľanie vakcín COVAX. Slovensko plne podporuje spravodlivú distribúciu vakcín, pretože boj s pandemiou bude úspešný len ak budú v dostatočnej miere dostupné vo všetkých krajinách. Zdieľaním vakcín s partnerskými krajinami v núdzi sa Slovensko zapája do iniciatívy Team Europe. Poskytovanie humanitárnej pomoci súvisiacej s pandemiou ochorenia COVID-19 bude riešené v súčinnosti s MZ SR, MV SR, MZVEZ SR a prípadne aj s ďalšími rezortmi.

Slovenská republika sa bude výraznejšie zapájať do realizácie rozvojových nástrojov EÚ prostredníctvom mechanizmu delegovanej spolupráce. V rokoch 2022 – 2024 bude SAMRS realizovať **pilotný projekt delegovanej spolupráce v Moldavsku** zameraný na budovanie kapacít lokálnych médií. Certifikácia Exportno-importnej banky Slovenskej republiky (EXIMBANKA SR) na realizáciu delegovanej spolupráce bola ukončená v závere roka 2021 a EXIMBANKA SR sa tak stala implementačným partnerom pre delegovanú spoluprácu EÚ.

Dôležitou výzvou v domácich podmienkach zostáva **zvyšovanie verejného povedomia** o význame rozvojovej spolupráce. Táto oblasť zahŕňa okrem všeobecnej verejnosti aj volených zástupcov, predstaviteľov verejnej správy, vzdelávacie inštitúcie, spoluprácu s médiami a efektívne využívanie moderných komunikačných prostriedkov. Dôležitým partnerom v tomto úsilí zostáva slovenský mimovládny sektor. Z dlhodobého hľadiska bude prínosom prijatie **Národnej stratégie globálneho vzdelávania** v gescii MŠVVaŠ SR v roku 2022 a jej následná implementácia.

2. Plánované aktivity rezortov v oblasti rozvojovej spolupráce v roku 2022

2.1 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

MZVEZ SR je gestom rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky a prostredníctvom SAMRS aj **hlavným realizátorom dvojstrannej rozvojovej spolupráce** cez podprogram 05T0A. Zároveň poskytuje potrebnú súčinnosť ostatným rezortom. Na dosahovanie cieľov Strednodobej stratégie využíva MZVEZ SR nástroje definované zákonom č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 281/2019 Z. z. Z rozpočtovaných prostriedkov bude v roku 2022 poskytovaná pomoc partnerským krajinám.

Kľúčovým nástrojom dvojstrannej rozvojovej spolupráce je naďalej **poskytovanie dotácií** realizované prostredníctvom výziev SAMRS. V roku 2022 sú prostriedky určené na rozvojové projekty v troch programových krajinách (**Gruzínsko, Keňa, Moldavsko**) a na rozvojové a humanitárne projekty v regiónoch: **západný Balkán, Východné partnerstvo a Blízky východ**. Prostredníctvom výziev SAMRS na poskytnutie dotácií sú zároveň financované projekty globálneho a rozvojového vzdelávania, vysielanie dobrovoľníkov a expertov-dobrovoľníkov a spolufinancovanie rozvojových projektov EÚ.

Vzhľadom na vývoj politickej a bezpečnostnej situácie v **Afganistane** po prevzatí moci Talibanom a zámer znížiť teritoriálnu rozdrobenosť rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky pri limitovaných kapacitách, **nebude ani v roku 2022 vyhlásená výzva na podporu projektov v Afganistane**. Slovenská republika vývoj v Afganistane pozorne sleduje a v koordinácii s EÚ a členskými štátmi sa bude zapájať do humanitárnej pomoci pre obyvateľov Afganistanu, vrátane afganských utečencov v iných krajinách. Tieto aktivity budú realizované najmä prostredníctvom medzinárodných humanitárnych organizácií, ktoré majú dostatočné kapacity na pôsobenie v zložitých podmienkach súčasného Afganistanu.

V rámci regiónu **východnej subsaharskej Afriky** boli aktivity SlovakAid, s výnimkou Kene, realizované v menšom rozsahu. Projekty v ôsmich krajinách (Burundi, Etiópia, Eritrea, Južný Sudán, Rwanda, Somálsko, Tanzánia, Uganda) tvorili len 9 % dvojstrannej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky programovateľnej podľa krajín za roky 2019-2020 a v roku 2021 len necelých 6 %, pri pokrytí 9 krajín v regióne. V reakcii na odporúčania Priebežného hodnotenia Strednodobej stratégie upozorňujúce na prílišnú teritoriálnu a sektorovú rozdrobenosť ODA SR, **nebude v roku 2022 vyhlásená výzva na východnú subsaharskú Afriku**. Ďalším problémom sú obmedzené možnosti monitoringu rozvojových aktivít v dôsledku absentujúceho stáleho diplomatického zastúpenia v týchto krajinách. **Celkový počet partnerských krajín sa týmto krokom zníži z 24 na 14** (Keňa, Moldavsko, Gruzínsko, Albánsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Kosovo¹, Severné Macedónsko, Srbsko, Bielorusko, Ukrajina, Irak, Libanon, Sýria). **Vybrané nástroje** rozvojovej spolupráce (napr. Program podnikateľských partnerstiev, vysielanie dobrovoľníkov a expertov-dobrovoľníkov) však zostávajú **naďalej otvorené pre širší okruh partnerských krajín**. Do budúca bude potrebné zvážiť spôsob zintenzívnenia spolupráce s najmenej rozvinutými krajinami (tzv. least developed countries – LDCs), a to aj v nadväznosti na odporúčanie z hodnotenia tzv. Peer Review Výboru OECD pre rozvojovú pomoc z roku 2019.

Zachovaná zostáva výzva na **Keňu**. S cieľom orientácie na dlhodobejšie projekty, prostredníctvom ktorých je možné dosiahnuť výraznejšie a udržateľnejšie rozvojové výsledky, bude v roku 2022 pre Keňu, ako krajinu s najdlhšou reláciou rozvojovej spolupráce Slovenskej

¹ V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

republiky, vyhlásená aj **výzva na podporu tzv. strategického partnerstva**. Pôjde o projekt s celkovou dotáciou 1 mil. eur s dobou realizácie päť rokov (2022-2026), pričom v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bude uvedená výzva vyhlásená v roku 2022 na 600 tis. eur.

Rovnako ako v prípade Kene, aj pre **zvyšné dve programové krajiny Gruzínsko a Moldavsko** budú vyhlásené samostatné výzvy. V prípade oboch krajín budú zároveň vo výraznejšej miere realizované aktivity vychádzajúce z viacstrannej spolupráce, ako napríklad s EÚ, USAID, UNDP. V roku 2021 boli vedením MZVEZ SR prijaté stratégie rozvojovej spolupráce s každou z troch programových krajín, ktoré podrobnejšie rozpracúvajú rozvojové priority SlovakAid. Všetky tri stratégie sú platné do roku 2023. Spolupráca s programovými krajinami sa naďalej bude opierať o pôsobenie rozvojových diplomatov na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky v Nairobi, Kišišove a Tbilisi.

Spolupráca s krajinami **Blízkeho východu** bude orientovaná na realizáciu humanitárnych projektov v Libanone, Iraku a Sýrii. Jordánsko nebolo súčasťou uvedenej výzvy už minulý rok a Priebežné hodnotenie Strednodobej stratégie iba potvrdilo toto smerovanie. Slovensko v regióne reaguje na humanitárne potreby krajín vyplývajúce z ozbrojených konfliktov a ekonomickej a politickej nestability, ktoré boli v posledných dvoch rokoch prehĺbené dopadmi pandémie ochorenia COVID-19. Zo strany MZVEZ SR ide zároveň o systematické úsilie o prepájanie rozvojových aktivít s humanitárnymi intervenciami a bezpečnostno-stabilizačnými opatreniami (humanitarian-development-peace nexus). Zároveň sa touto výzvou snaží MZVEZ prispievať k vytváraniu dôstojných životných podmienok v regióne, a tým znižovať nevyhnutnú potrebu miestneho obyvateľstva hľadať útočisko mimo regiónu, často spojenú s ohrozením života. Táto výzva tiež posilní kapacity krajín v regióne, ktoré solidárne poskytujú útočisko tisícom utečencov.

Vzhľadom na **špecifické postavenie Ukrajiny** v rámci priorit zahraničnej politiky Slovenskej republiky ako aj pretrvávajúci záujem slovenských subjektov o realizáciu rozvojových projektov, bude pre rok 2022 zvýšená alokácia na výzvu pre Ukrajinu z 300 tis. eur na 400 tis. eur.

Pri definovaní zamerania jednotlivých výziev budú zohľadnené odporúčania Priebežného hodnotenia Strednodobej stratégie týkajúce sa **zúženia sektorových priorít**. Takéto nastavenie umožní zvýšiť adresnosť rozvojovej spolupráce voči potrebám partnerských krajín a zároveň dosiahnuť výraznejšie rozvojové výsledky a v dlhšom časovom období aj dopady v rámci vybraných sektorov. Zámerom je **znižovať počet sektorových priorít v jednotlivých výzvach**.

Záujmom MZVEZ SR je v súlade s cieľmi zahraničnej politiky Slovenskej republiky **posilniť orientáciu na podporu ľudských práv, demokracie a právneho štátu** v partnerských krajinách prostredníctvom aktivít rozvojovej spolupráce. Výraznejšie zameranie na uvedené oblasti bude premietnuté vo výzvach SAMRS na poskytovanie dotácií. Podpora ľudských práv, demokracie a právneho štátu bude realizovaná aj cez iné nástroje rozvojovej spolupráce, napr. finančné príspevky poskytované prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky (tzv. mikrogranty) alebo finančnými príspevkami zahraničným partnerom. Uvedená výraznejšia orientácia na oblasť ľudských práv je v súlade s Konceptiou ľudských práv a demokracie vo svete, schválenou vedením MZVEZ SR v máji 2021.

Finančné príspevky poskytované prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky (tzv. **mikrogranty**) sú flexibilným a adresným nástrojom pre riešenie rozvojových

potrieb menšieho rozsahu na lokálnej úrovni. Zároveň dávajú možnosť zastupiteľským úradom, ktoré podrobne poznajú lokálny kontext, reagovať na nimi identifikované problémy. Mimoriadne sa osvedčili pri realizácii projektov zameraných na podporu boja proti pandémie ochorenia COVID-19. Finančné príspevky sú poskytované priamo domácim prijímateľom a predstavujú tak jeden z mála nástrojov slovenskej rozvojovej spolupráce patriacich do kategórie neviazanej pomoci. Finančná alokácia na tzv. mikrogranty bude v roku 2022 zvýšená zo 600 tis. eur na 700 tis. eur.

Štandardným nástrojom rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky, s ktorým sa počíta aj v roku 2022, je **vysielanie dobrovoľníkov a expertov-dobrovoľníkov**. Realizácia prebieha v podmienkach samostatnej dotačnej výzvy SAMRS a oprávnené sú všetky partnerské krajiny podľa Strednodobej stratégie. Nástroj poskytnutia vedomostí a skúseností – **Sharing Slovak Expertise** bude naďalej využívaný predovšetkým v programových krajinách Moldavsko a Gruzínsko, na Ukrajine a v regióne západného Balkánu.

Slovenská republika bude v rámci rozvojovej spolupráce pokračovať v osvedčených partnerstvách s medzinárodnými rozvojovými aktérmi. **Rozvojový program OSN (UNDP)** je pre SR dlhodobým a osvedčeným partnerom v oblasti rozvojovej spolupráce. MZVEZ SR v decembri 2021 plánuje uzavrieť **dohodu s Regionálnym centrom UNDP v Istanbule o pokračovaní spolupráce v období 2022-2024**. Finančný príspevok MZVEZ SR na uvedené trojročné obdobie predstavuje 714 420 eur. Partnerstvo bude zamerané na tri obsahové priority: (1.) zapájanie podnikateľského sektora do rozvojovej spolupráce; (2.) pokračovanie iniciatívy Ženy v armáde - projekt podpory rovnosti mužov a žien na ministerstvách obrany a v ozbrojených silách vybraných krajín západného Balkánu; (3.) budovanie odborných kapacít MZVEZ SR a SAMRS.

Tradičným medzinárodným partnerom Slovenskej republiky v oblasti rozvojovej spolupráce je **Agentúra USA pre medzinárodný rozvoj (USAID)**. Od uzavretia Memoranda o porozumení v roku 2018 boli v krajinách Východného partnerstva a západného Balkánu realizované štyri spoločné projekty. Platnosť memoranda vypršala v novembri 2021 a kontinuita spolupráce bude zabezpečená **podpísaním nového memoranda** na úrovni ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a administrátorky USAID začiatkom roka 2022. Memorandum je opätovne zamerané na spoluprácu vo vybraných krajinách Východného partnerstva a západného Balkánu. Prvý spoločný projekt v rámci nového memoranda bude realizovaný v Gruzínsku a zameria sa na budovanie kapacít tamojšieho mimovládneho sektora.

Spolupráca s Európskou úniou (EÚ) bude prebiehať na viacerých úrovniach. Slovensko sa od roku 2020 aktívne zapája do koordinovaných aktivít EÚ v oblasti boja proti pandémie ochorenia COVID-19 v tretích krajinách pod značkou „**Team Europe**“. Slovenská republika bude naďalej reagovať na potreby rozvojových partnerov súvisiacich s pandemiou a ich dopadmi v úzkej koordinácii s EÚ. V tomto smere bude jednou z najaktuálnejších aktivít zdieľanie vakcín prostredníctvom nástroja COVAX. Koncept Team Europe sa postupne rozšíril na sektory súvisiace s post-pandemickou obnovou partnerských krajín (zelená odolná ekonomika; ľudský rozvoj; dobrá správa vecí verejných, mierová a spravodlivá spoločnosť). Po definovaní konkrétnejšieho implementačného rámca iniciatív Team Europe bude MZVEZ SR vyhľadávať možnosti spolupráce s členskými krajinami EÚ v partnerských krajinách SlovakAid.

V roku 2022 bude pokračovať spolufinancovanie programu AgriFi Kenya v rámci **Spoločného programovania EÚ v Keni** zameraného na rozvoj poľnohospodárstva prostredníctvom

podpory malých farmárov. Do Spoločného programovania EÚ sa bude Slovensko zapájať aj v ďalších dvoch programových krajinách SlovakAid – v Moldavsku a Gruzínsku. MZVEZ SR bude tiež podporovať výraznejšie **zapájanie slovenských subjektov do rozvojových projektov EÚ**. K dispozícii bude naďalej aj dotačná výzva SAMRS na pokrytie spolufinancovania slovenských organizácií zapojených do rozvojových projektov EÚ.

Mimovládne rozvojové organizácie sú dlhodobou kľúčovým partnerom MZVEZ SR pri tvorbe politiky rozvojovej spolupráce, ale najmä pri jej realizácii priamo v partnerských krajinách. Mimovládny sektor má nezastupiteľnú úlohu aj v oblasti zvyšovania verejného povedomia o význame rozvojovej spolupráce. MZVEZ SR sa bude aj v roku 2022 spoliehať na kapacity, skúsenosti a odbornosť slovenských mimovládnych rozvojových a humanitárnych organizácií a bude pokračovať v partnerstve s Platformou rozvojových organizácií – Ambrela.

Z hľadiska globálnej potreby mobilizácie súkromných zdrojov pre rozvoj bude MZVEZ SR pokračovať v **podpore zapájania súkromného sektora** do rozvojovej spolupráce. V roku 2022 bude v centre pozornosti podpora udržateľnosti pozitívnych dopadov projektov cez zapojenie súkromného sektora, podpora miestnych trhov a zamestnanosti v partnerských krajinách s dôrazom na podporu start-upov a inovácií. Konkrétnym nástrojom na zapájanie slovenských podnikateľských subjektov do rozvojovej spolupráce je Program podnikateľských partnerstiev administrovaný SAMRS. Aj v rámci tohto programu bude kladený dôraz na šírenie unikátnych technológií a riešení vyvinutých na Slovensku s konkrétnym príspevkom pre rozvoj partnerských krajín. V súlade s odporúčaním Priebežného hodnotenia Strednodobej stratégie smerom k zosúladieniu rozvojovej a hospodárskej spolupráce, bude v roku 2022 realizovaná **analýza s cieľom vytvorenia koncepčného, strategického rámca** pre zapájanie súkromného sektora do rozvojovej spolupráce, vrátane **zhodnotenia fungovania Programu podnikateľských partnerstiev**.

V roku 2022 bude pokračovať proces **systematickej integrácie dvoch prierezových tém** (ochrana životného prostredia a zmena klímy, rovnosť príležitostí/rovnosť mužov a žien) naprieč celým spektrom nástrojov rozvojovej spolupráce. Po tom, čo boli v roku 2021 v spolupráci s UNDP vydané príručky k obojm témam a realizovali sa školenia pre poskytovateľov a žiadateľov o finančné prostriedky, sa bude klásť dôraz na ich dôsledné uplatňovanie v predkladaných projektoch v čo najväčšej možnej miere. Úroveň uplatnenia prierezových tém bude zároveň dôsledne zohľadňovaná v hodnotiacom procese predložených projektov. SAMRS po vyhodnotení skúseností s pilotným metodickým usmernením k prierezovým témam na rok 2021, aktualizuje metodické usmernenie na rok 2022. Posudzovanie prínosu projektov k prierezovým témam bude posilnené aj v rámci ich monitoringu a evaluácie.

Dlhodobou snahou rezortu diplomacie je **zvyšovať povedomie odbornej i laickej verejnosti** o cieľoch a prínose rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky k udržateľnému rozvoju partnerských krajín a k riešeniu globálnych výziev. Širšie zamerané zvyšovanie povedomia môže zároveň prispieť k senzibilizácii slovenskej verejnosti v prospech angažovanosti pri napĺňaní cieľov Agendy 2030 v slovenských podmienkach. Komunikácia o výsledkoch aktivít SlovakAid úzko súvisí s úsilím MZVEZ SR postupne zvyšovať verejné zdroje určené na rozvojovú spoluprácu, v kontexte plnenia medzinárodných záväzkov SR. Verejnú komunikáciu aktivít realizovaných pod značkou SlovakAid bude MZVEZ SR koordinovať s ostatnými rezortmi zapojenými do rozvojovej spolupráce, ako aj s Ambrelou. Ich súčasťou bude aj organizácia **Rozvojového fóra**, predbežne naplánovaná na máj 2022. V priebehu roku 2022 sa začne plánovanie aktivít súvisiacich s **20. výročím vzniku SlovakAid**, ktoré si SR pripomenie v roku 2023.

Indikatívna alokácia ODA pre MZVEZ SR (05T0A) a jej prerozdelenie v roku 2022

1. DOTÁCIE		
1.1.	Rozvojové projekty	3 200 000 €
1.1.1.	Keňa (programová krajina)	300 000 €
1.1.2.	Strategické partnerstvo Keňa na roky 2022 – 2024	600 000 €
1.1.3.	Moldavsko (programová krajina)	500 000 €
1.1.4.	Gruzínsko (programová krajina)	500 000 €
1.1.5.	Ukrajina	400 000 €
1.1.6.	Západný Balkán (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Kosovo ² , Severné Macedónsko, Srbsko)	400 000 €
1.1.7.	Program podnikateľských partnerstiev	500 000 €
1.2.	Humanitárne projekty (Libanon, Irak, Sýria)	1 000 000 €
1.3.	Globálne a rozvojové vzdelávanie	150 000 €
1.4.	Vysielanie dobrovoľníkov a expertov-dobrovoľníkov	123 831 €
1.5.	Spolufinancovanie rozvojových projektov	80 000 €
2. FINANČNÉ PRÍSPEVKY		
Finančné príspevky SAMRS cez ZÚ SR (tzv. mikrogranty)		700 000 €
Finančné príspevky (na okamžitú humanitárnu pomoc a iné <i>ad hoc</i> situácie)		200 000 €
Finančný príspevok na spoločný projekt s USAID v Gruzínsku		200 000 €
Finančný príspevok na partnerstvo s UNDP		300 000 €
3. POSKYTNUTIE VEDOMOSTÍ A SKÚSENOSTÍ		
Poskytnutie vedomostí a skúseností (tzv. Sharing Slovak Expertise)		50 000 €
4. AKTIVITY A CHOD SAMRS		
4.1.	Verejná informovanosť	70 000 €
4.2.	Evaluácia projektov	50 000 €
4.3.	Finančný audit projektov	60 000 €
4.4.	Budovanie kapacít SAMRS a aktérov ODA	10 000 €
4.5.	Administratívne náklady SAMRS	593 990 €
4.6.	Rozvojoví diplomati	250 000 €
SPOLU		7 037 821 €

² V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

2.2. Ministerstvo životného prostredia SR

Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR) má záujem pokračovať v roku 2022 v **budovaní kapacít partnerských krajín formou odovzdávania skúseností**. Konkrétne aktivity budú realizované prostredníctvom nástroja poskytnutia vedomostí a skúseností v závislosti od finančných možností a vývoja situácie v súvislosti s pandémiou COVID-19. MŽP SR zvaží možnosť využitia online foriem spolupráce s partnerskými krajinami napr. webinárov. Rezortné organizácie budú pokračovať v implementácii projektov v rámci **dotačnej schémy SAMRS**. Pri výbere konkrétnych tematických okruhov a oblastí v rámci definovaných sektorov bude nevyhnutné **zabezpečiť súlad s potrebami partnerských krajín**.

Vplyv zmeny klímy a zhoršené životné prostredie sú často **príčinami nútenej migrácie a zlého zdravotného stavu** obyvateľov v partnerských krajinách. Prostredníctvom efektívneho a udržateľného manažmentu vodných a iných prírodných zdrojov, odpadového hospodárstva a ochrany životného prostredia je možné zlepšiť kvalitu života v partnerských krajinách v rámci rozvojovej spolupráce, čo v konečnom dôsledku môže pozitívne ovplyvniť aj migráciu a zlepšiť zdravotný stav obyvateľov.

V oblasti zmeny klímy je potrebné, aby Slovenská republika prispela na projekty, ktorých cieľom je implementácia Parížskej dohody, najmä **záväzku zmluvných strán Parížskej dohody dosiahnuť mobilizáciu spoločných 100 miliárd dolárov ročne do roku 2025 na mitigačné a adaptačné opatrenia**. Z tohto dôvodu je mimoriadne dôležité, aby bola priebežne napĺňaná prierezová téma rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky vzťahujúca sa na zmenu klímy a aby projekty financované z prostriedkov ODA v rámci možností obsahovali **klimatický komponent**.

Obsahovo budú projekty zamerané na okruhy ako napr. zabezpečenie inštitucionálneho usporiadania, transpozíciu a implementáciu práva EÚ v oblasti zmeny klímy, tvorbu národnej adaptačnej politiky, nahlasovanie údajov („reporting“) pod rámcom transparentnosti.

V oblasti ochrany biodiverzity je potrebné, aby Slovenská republika prispela na projekty, ktorých cieľom je implementácia Dohovoru o biologickej diverzite (CBD). V roku 2022 bude MŽP SR prostredníctvom Národnej zoolologickej záhrady v Bojniciach pokračovať v budovaní **cezhraničnej spolupráce** v oblasti zachovania biodiverzity (konkrétne veľkých šeliem) v rámci karpatského oblúka so zameraním na spoluprácu s **Ukrajinou**. V oblasti implementácie legislatívy EÚ a **sústavy Natura 2000**, bude Slovensko intenzívnejšie spolupracovať **so Srbskom a Čiernou Horou**.

Rezortné organizácie a inštitúcie MŽP SR budú pokračovať v budovaní inštitucionálnych kapacít partnerských štátov zdieľaním skúseností Slovenskej republiky tiež v oblasti vodného a odpadového hospodárstva, adaptácie na zmenu klímy, revitalizáciu a ochranu ohrozených vodných zdrojov v partnerských krajinách. Pri realizácii týchto aktivít budú využité aj nástroje rozvojovej spolupráce SAMRS.

MŽP SR plánuje využiť skúsenosti **Slovenskej agentúry životného prostredia a Regionálneho centra Bazilejského dohovoru (RCBD)** v oblasti ochrany životného prostredia, vyhodnocovania udržateľného využívania zdrojov, manažmentu odpadov, udržateľnej spotreby a výroby pri realizácii aktivít najmä **v štátoch západného Balkánu a Východného partnerstva**. RCBD bude spolupracovať s partnerskými štátmi pri monitorovaní plnenia ich povinností vyplývajúcich z environmentálnych dohovorov zameraných na manažment chemických látok a odpadov. RCBD predpokladá v roku 2022

naďalej zapájanie do aktuálnych výziev rozvojovej spolupráce ako aj operatívnej pomoci a tréningových aktivít na dvojstrannej i regionálnej úrovni.

V roku 2022 bude Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) v spolupráci s **Medzinárodným centrom na hodnotenie vôd** (International Water Assessment Centre), založeným Európskou hospodárskou komisiou OSN (UNECE) pre implementáciu Dohovoru o ochrane a využití hraničných vodných tokov a jazier, participovať na aktivitách súvisiacich s Plánom práce IWAC na obdobie 2022-2024. Ide konkrétne o aktivity hlavne v regióne Strednej Ázie a západného Balkánu v oblasti:

- monitorovania množstva a kvality podzemnej vody,
- výcviku pracovníkov hydrometeorologických služieb,
- integrovaného riadenia sucha v cezhraničnom kontexte.

Takisto **Vodohospodárska výstavba, štátny podnik** (VV š. p.), bude pokračovať v aktivitách s IWAC v rámci Plánu práce IWAC na obdobie 2022-2024 so zameraním na spoluprácu s krajinami Strednej Ázie v problematike **bezpečnosti priehrad, monitorovania a posudzovania ich stavu ako aj systémov včasného varovania obyvateľstva najmä v oblasti hraničných tokov**. Predpokladá sa rozšírenie spolupráce aj na školiace stredisko pre bezpečnosť priehrad v Taraze v Kazachstane a organizácie vodného hospodárstva v krajinách Strednej Ázie (s podporou SAMRS, UNECE, OBSE). Okrem už uvedených aktivít sa bude VV š. p. snažiť zapojiť do spolupráce so súkromným sektorom v oblasti **monitorovania a posudzovania stavu odkalísk** v Arménsku z hľadiska ich bezpečnosti.

Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH) v septembri 2021 ukončil realizáciu projektu „*Prenos skúseností pri znižovaní obsahu arzénu v prírodných vodách, pôdach a potravinových produktoch a možnosti jeho odstraňovania z pitných vôd v Gruzínsku*“. Aj v budúcnosti sa VÚVH plánuje venovať príprave a implementácii projektov zameraných najmä na **prenos skúseností pri transpozícii európskej legislatívy v oblasti dodávky pitnej vody a sanitácie mestských odpadových vôd do národných podmienok**, predovšetkým v Gruzínsku a Moldavsku.

2.3. Ministerstvo vnútra SR

V roku 2022 sa pozornosť Ministerstva vnútra SR (MV SR) sústreďí na pokračovanie **poskytovania materiálnej humanitárnej pomoci** Slovenskej republiky do zahraničia v spolupráci s MZVEZ SR a ďalšími relevantnými aktérmi. S ohľadom na obmedzené zdroje sa MV SR bude snažiť o hľadanie nových spôsobov financovania a nastavenie každoročného zvyšovania zdrojov v podprograme humanitárna pomoc. Objem a smerovanie humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia bude aj v roku 2022 závisieť od aktuálnych humanitárnych potrieb vo svete. Na humanitárnu pomoc prostredníctvom rozpočtového podprogramu 05T03 je v roku 2022 plánovaných v rozpočte MV SR 100 000 eur.

MV SR bude v roku 2022 naďalej prispievať k plneniu **spoločných úloh v medzinárodných misiách a operáciách civilného krízového manažmentu pod vedením EÚ, OSN a OBSE**. Prostredníctvom aktívneho pôsobenia vyslaných policajtov v partnerských krajinách plánuje pokračovať v misiách: EULEX (Kosovo), EUMM (Gruzínsko), EUAM (Ukrajina), Osobitná monitorovacia misia OBSE na Ukrajine, UNFICYP (Cyprus), EUCAP (Somálsko). V budúcnosti plánuje pokračovať v zapojení policajtov do mierových misií podľa možností s ohľadom na vyvíjajúcu sa globálnu bezpečnostnú situáciu. Finančné, materiálne a logistické

zabezpečenie činnosti príslušníkov PZ v misiách hradí MV SR z vlastných finančných prostriedkov v rámci prideleného rozpočtu (1 085 000 eur na rok 2022).

2.3.1. Migračný úrad MV SR

Slovenská republika dlhodobo presadzuje pozíciu zameriavať sa v rámci riadenia migrácie na **riešenie príčin migrácie čo najbližšie ku krajinám pôvodu žiadateľov o azyl a vytvárať také podmienky vo svete, ktoré by umožnili utečencom nájsť ochranu čo najbližšie k svojmu domovu**. Pre dosiahnutie tohto cieľa je Migračný úrad MV SR (MÚ MV SR), v rámci svojich kompetencií, pripravený zapojiť sa aj do súvisiacich projektov iných rezortov. Vzhľadom na aktuálnu situáciu v Afganistane považuje sústredenie pomoci do tohto regiónu za kľúčové.

Zapojenie MÚ MV SR do medzinárodnej spolupráce bude nasledovné:

1. V Bosne a Hercegovine (BiH) pomoc pri vytváraní bezpečných a stabilných podmienok pre migrantov i zamestnancov migračných centier na území BiH v zmysle **Memoranda o spolupráci v oblasti migrácie a azylu medzi Slovenskou republikou a BiH**³. Zámer je realizovaný prostredníctvom nástroja poskytnutia vedomostí a skúseností – Sharing Slovak Expertise. Ide o spoluprácu MÚ MV SR so Službou pre prácu s cudzincami Bosny a Hercegoviny pri budovaní domácich kapacít v migračných centrách (Luka) a pri manažovaní migračných tokov v teréne.
2. **In-donor refugee costs** tvoria osobitnú súčasť ODA - ide o finančné prostriedky, ktoré poskytuje MV SR cez MÚ MV SR na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona č.480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov pre poskytovanie pomoci žiadateľom o azyl a azylantom na území Slovenskej republiky. V nadväznosti na nové pravidlá OECD pre vykazovanie nákladov na utečencov v krajine donora (in-donor refugee costs⁴) bude MÚ MV SR aj v roku 2022 postupovať podľa vypracovanej metodiky výpočtu týchto výdavkov.

³ Podpísané 17.9. 2021 v Sarajeve (ŠTAT MV Leitner – minister Cikotič)

⁴ <http://www.oecd.org/dac/DAC-HLM-2017-Communique.pdf>

2.4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) sa bude v roku 2022 podieľať na dvojstrannej rozvojovej spolupráci Slovenskej republiky **poskytovaním odbornej a technickej podpory krajinám juhovýchodnej Európy a Strednej Ázie v oblasti potravinových databáz**. Odborný garant (Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav potravinársky NPPC- VÚP) prostredníctvom prepojenia na európske iniciatívy v oblasti zloženia potravín pracuje na vlastnej štandardizácii Potravinovej banky dát, čo mu umožňuje zároveň sprostredkovať európske odporúčania, ktoré sa naďalej vyvíjajú, cieľovým krajinám pomoci.

NPPC - VÚP bude podporovať budovanie národných kapacít vybraných krajín s cieľom iniciovať budovanie národných potravinových databáz v rozvojových krajinách. Informácie z potravinových databáz majú priame využitie pre potreby správnej výživy obyvateľstva.

Na oficiálnu rozvojovú spoluprácu je na rok 2022 plánovaných v rozpočte MPRV SR 29 019 eur.

2.5. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR) bude v roku 2022 implementovať dvojstrannú rozvojovú spoluprácu prostredníctvom **programu vládných štipendií**, ktorý je financovaný cez rozpočtový podprogram 05T08. Vládne štipendiá sú poskytované na všetky stupne vysokoškolského štúdia na verejných vysokých školách v Slovenskej republike. Súčasťou štipendijnej ponuky sú kurzy slovenského jazyka a odbornej prípravy pred nástupom študentov na vysokoškolské štúdium, ak ich znalosť slovenského jazyka nie je dostatočná na absolvovanie štúdia vo zvolenom študijnom odbore. V roku 2022 budú poskytnuté vládne štipendiá pre **48 nových študentov z partnerských krajín** a pre 215 študentov, ktorí už v súčasnosti študujú vo vyšších ročníkoch. Súčasťou programu vládných štipendií sú aj vládne štipendiá pre Slovákov žijúcich v zahraničí⁵, pričom v roku 2022 budú poskytnuté vládne štipendiá pre 70 nových študentov a pre 267 študentov študujúcich vo vyšších ročníkoch. Na program vládných štipendií prostredníctvom rozpočtového podprogramu 05T08 je v rokoch 2022 - 2024 plánovaných v rozpočte MŠVVaŠ SR postupne 2 063 567 eur, 2 071 567 eur a 2 071 567 eur.

V roku 2021 uzavrelo MŠVVaŠ SR na základe zmluvy o spolupráci s cieľom posilniť spoluprácu v oblasti **globálneho vzdelávania** medzi MŠVVaŠ SR, MZVEZ SR a Európskou sieťou pre globálne vzdelávanie – Global Education Network Europe (GENE), zmluvy o podpore národného konzultačného procesu v kontexte prípravy inovovanej **Národnej stratégie globálneho vzdelávania**. Stratégia by mala byť predložená na rokovanie vlády SR v prvom polroku 2022. Súčasťou globálneho vzdelávania sú aj aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia o rozvojových výzvach partnerských krajín, ako aj o rozvojovej spolupráci Slovenskej republiky realizovanej pod značkou SlovakAid.

MŠVVaŠ SR aj naďalej podporuje uplatňovanie globálnych súvislostí a globálnej dimenzie v obsahu vzdelávania školských vzdelávacích programov základných a stredných škôl tak, aby rozvíjali osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť žiakov s dôrazom na uvedomenie si globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej

⁵ V zmysle pravidiel vykazovania oficiálnej rozvojovej pomoci OECD/DAC sú ako ODA SR vykazované náklady na štipendiá pre občanov (slovenskej národnosti) krajín oprávnených na poskytovanie ODA.

a medzinárodnej úrovni. Taktiež je školám odporúčané zvyšovať povedomie detí a žiakov a bližšie ich oboznamovať s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj.

2.6. Ministerstvo financií SR

Dvojstrannú rozvojovú spoluprácu bude Ministerstvo financií SR (MF SR) v roku 2022 zameriavať na a) zdieľanie skúseností z riadenia verejných financií na všetkých úrovniach verejnej správy, b) podporu dobrej správy vecí verejných a inovácií vo verejnom sektore a c) podporu zapájania sa podnikateľov do rozvojových aktivít a projektov.

Prioritnými krajinami a témami dvojstranných aktivít MF SR pri **zdieľaní skúseností z riadenia verejných financií** a budovania kapacít rozvojových partnerov budú: Bosna a Hercegovina (prepojenie strategického plánovania rozvoja a rozpočtu, vnútorný audit samospráv), Čierna Hora (účtovníctvo a výkazníctvo verejného sektora, plánovanie a transparentnosť verejných financií v samosprávach, regulácia hazardných hier, makroekonomické a fiškálne analýzy a prognózy), Moldavsko (financovanie rozvoja, fiškálne dopady štrukturálnych reforiem); Srbsko (organizačná optimalizácia a rozvojové plánovanie samospráv, strednodobý rozpočet obcí) a Severné Macedónsko (boj proti šedej ekonomike, daňovým únikom a podvodom, fiškálna decentralizácia, hospodárnosť verejných financií a hodnota za peniaze, účtovníctvo verejného sektora).

Tieto aktivity realizuje MF SR buď samostatne alebo prostredníctvom spoločných programov s UNDP (program **Verejné financie pre rozvoj: posilňovanie kapacít v oblasti verejných financií**, ktorého aktuálna fáza je naplánovaná do konca roku 2023) a **Centre of Excellence in Finance** (CEF). V spolupráci s CEF sa pripravuje implementácia nového projektu Certifikované vzdelávanie účtovníkov verejného sektora v Severnom Macedónsku, úroveň 2. Tento projekt nadväzuje na úspešnú spoluprácu MF SR a CEF na projekte PACT 1 a nedávno ukončenom projekte PACT 3, ktoré boli zamerané na podporu vlády Čiernej Hory pri prechode na aktuálne účtovníctvo a prijatie Medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS). Cieľom plánovanej intervencie v Severnom Macedónsku je rozšíriť skupinu kvalifikovaných účtovníkov verejného sektora a vytvoriť predpoklady na zavedenie povinného odborného vzdelávania účtovníkov.

V rámci piliera podpory **dobrej správy vecí verejných a inovácií** bude MF SR v roku 2022 pokračovať v spolupráci s UNDP, konkrétne prostredníctvom programu **Slovenský transformačný fond** v krajinách Východného partnerstva, západného Balkánu a Strednej Ázie. Aktuálny program je už treťou fázou iniciatívy zameranej na podporu inovácií v oblasti využívania otvorených dát a nových technológií pre zvyšovanie efektívnosti verejných inštitúcií, pilotovanie alternatívnych finančných nástrojov pre mobilizáciu prostriedkov na rozvoj, ako aj na témy „Smart Cities“. Programové obdobie je plánované na roky 2022 – 2024. Nosnými témami aktivít sú systémový prístup k riešeniu komplexných rozvojových problémov, vrátane dôsledkov pandémie COVID-19, ako aj budovanie odolnosti a schopnosti verejného sektora reagovať na obdobné výzvy prostredníctvom inovatívnych postupov a technológií.

Okrem realizácie vlastných projektov technickej pomoci je MF SR aktívne aj na poli globálnych iniciatív zameraných na dobrú správu a **rozvíjanie medzinárodných štandardov v oblasti verejných financií**. Uvedené iniciatívy majú **bilaterálny charakter**, keďže konečnými prijímateľmi sú väčšinou konkrétne rozvojové krajiny.

Od roku 2019 je MF SR členom **programu PEFA** (Public Expenditure and Financial Accountability), ktorý sa zameriava na zlepšovanie riadenia verejných financií prostredníctvom univerzálnej a štandardizovanej hodnotiacej metodiky, ako aj na podporu výskumu a budovania kapacít v partnerských krajinách. MF SR sa podieľa na financovaní aktivít PEFA cez

príspevky do zvereneckého fondu programu, ktorý funguje na platforme Svetovej banky. Aktuálne prebiehajúce implementačné obdobie bolo v dôsledku pandémie COVID-19 predĺžené o dva roky, do roku 2023. Kľúčovou prioritou pre rok 2022 bude propagácia a zastabilizovanie metodológie klimatického rámca „PEFA Climate“, ktorý hodnotí pripravenosť systému riadenia verejných financií reagovať na výzvy a opatrenia v súvislosti so zmenou klímy. V roku 2022 sa tiež bude riešiť strategické nastavenie programu na ďalšiu implementačnú fázu 2023/24 – 2027, rozšírenie portfólia aktivít, zmena riadiacich štruktúr a silnejšie vecné zastúpenie partnerských krajín.

Rovnako na platforme Svetovej banky funguje aj **Koalícia ministrov financií pre klimatické opatrenia**, ktorej členom sa MF SR stalo v októbri 2021. Jej cieľom je pomôcť krajinám zdieľať skúsenosti a dobrú prax za účelom integrácie otázok týkajúcich sa klímy do tvorby hospodárskej politiky a mobilizovať finančné prostriedky na implementáciu opatrení v oblasti klímy (klimatické rozpočtovanie, stratégie pre ekologické investície a verejné obstarávanie a pod.). Členstvom v koalícii sa krajina prihlasuje k tzv. Helsinským princípom. V roku 2022 MF SR bude participovať na rokovaníach pracovných skupín a príprave zasadnutí a iniciatív koalície.

Od roku 2015 je MF SR tiež členom **Addis Tax Initiative (ATI)**, čo je medzinárodné partnerstvo, ktoré sa zameriava na presadzovanie daňovej spravodlivosti, budovanie efektívnych daňových systémov a boj proti daňovým únikom. Jedným z jeho cieľov je zlepšiť mobilizáciu domácich príjmov verejných rozpočtov (tzv. Domestic Resource Mobilization – DRM) v partnerských krajinách, keďže práve tá je podľa ATI najudržateľnejším a najspoľahlivejším zdrojom financovania rozvoja. V súčasnosti podporuje aktivity smerujúce k napĺňaniu Deklarácie ATI 2025 spolu 20 donorských krajín, 25 rozvojových partnerov a 17 globálnych a regionálnych odborných organizácií aktívnych v oblasti DRM.

Na **zvýšenie participácie slovenských podnikateľov v rozvojových aktivitách**, projektoch a tendroch bude MF SR v roku 2022 naďalej využívať tri základné nástroje:

1. program **Podpory zapájania súkromného sektora do rozvojovej spolupráce** (predtým Rozvojmajstri), zameraný na poskytovanie asistencie predovšetkým menším a stredným podnikateľom, ktorí majú záujem a potenciál na zapojenie sa do rozvojových tendrov medzinárodných finančných inštitúcií, prípadne medzinárodných organizácií. Od roku 2021 časť aktivít implementuje koordinátor pre súkromný sektor v rámci projektového tímu UNDP v Bratislave a viaceré úlohy vo vzťahu k medzinárodným finančným inštitúciám, spadajúce do portfólia siete Svetovej banky Private Sector Liaison Officer (PSLO), realizuje už od konca roku 2019 EXIMBANKA SR. Uvedené inštitúcie budú aktívne pokračovať vo svojej činnosti aj v roku 2022.

2. nástroj „**Resource Mobilisation Facility**“ na prípravu projektov a mobilizáciu zdrojov v rámci UNDP. Jeho cieľom je, na základe dopytu regionálnych centier UNDP a dostupnosti expertízy slovenských podnikateľov, identifikovať medzinárodné rozvojové projekty s najvyššou pravdepodobnosťou investičného financovania a úspešnej realizácie a vytvoriť predpoklady na vstup slovenskej expertízy už do prípravnej fázy (štúdie uskutočniteľnosti). Po úspešnom naštartovaní tejto formy spolupráce s UNDP a schválení niekoľkých projektov v roku 2021 v nej MF SR plánuje pokračovať aj v roku 2022.

3. **vytváranie špecializovaných bilaterálnych fondov a programov** – v rámci spolupráce s medzinárodnými finančnými inštitúciami priamo MF SR určuje prijímateľov podpory (teritoriálne zameranie) ako aj obsahové zameranie podpory. Hlavnými partnermi MF SR sú predovšetkým Rozvojová banka Rady Európy (RB RE), Európska investičná banka (EIB),

Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR), Medzinárodná investičná banka (MIB) a skupina Svetovej banky.

V spolupráci s RB RE, ktorá má silný sociálny mandát, bude MF SR pokračovať v implementácii Slovenského fondu pre inkluzívny rast (angl. Slovak Inclusive Growth Account/SIGA). SIGA významne prispieva k zviditeľneniu Slovenskej republiky ako darcu a má pozitívny vplyv na operácie RB RE. Okrem toho SIGA má vysoký pákový efekt – celkové náklady na projekty, ktoré dostali granty z fondu SIGA v sume 2,3 mil. eur, dosiahli ku koncu roka 2020 financovanie vo výške 636 mil. eur, pričom úvery alebo potenciálne úvery od RB RE sú vo výške 431 mil. eur. Pandémia ochorenia COVID-19 spôsobila spomalenie implementácie projektov; ich obnova sa očakáva v roku 2022.

S Medzinárodnou finančnou korporáciou (IFC) sa bude postupovať podľa Akčného plánu pre rozvoj partnerstva. V roku 2022 bude MF SR pokračovať aj v implementácii Regionálneho fondu Partnerstva východnej Európy pre energetickú efektívnosť a životné prostredie (E5P) manažovaného EBOR. V rámci Fondu technickej pomoci MIB, ktorý bol zriadený z iniciatívy MF SR v roku 2016, zostáva v implementácii projekt vo Vietname (nahradenie pouličného osvetlenia v Hanoji za inteligentný a energeticky efektívny systém).

V rámci nástrojov priamej podpory podnikateľov pri realizácii rozvojových projektov a prieniku na rozvojové trhy, plánuje MF SR v spolupráci s **EXIMBANKOU SR** využívať schému **zvýhodnených vývozných úverov**. V roku 2020 sa v dôsledku pandémie proces negociovania projektov značne spomalil, pričom tento trend pokračoval aj v roku 2021. Miestne vlády a ostatné verejné inštitúcie v partnerských krajinách prehodnocovali svoje rozvojové priority a z toho dôvodu boli viaceré projekty odložené. Napriek uvedenému bol v priebehu roka 2021 prvý z pripravovaných projektov zvýhodnených vývozných úverov posúdený na úrovni medzirezortnej pracovnej skupiny a bol odporúčaný na ďalšie schválenie EXIMBANKOU SR, v súčinnosti s MF SR. V roku 2022 EXIMBANKA SR očakáva oživenie niektorých dočasne pozastavených projektov a zároveň bude pokračovať v aktívnom vyhľadávaní vhodných projektov pre tento nástroj. Do procesu schvaľovania projektov, resp. posudzovania ich vhodnosti na financovanie v rámci ODA, sú okrem MF SR zapojené aj MZVEZ SR a ďalšie rezorty, ktoré kladú dôraz na dôsledné zhodnotenie rozvojového aspektu projektov a ich vplyvov na životné prostredie a sociálno-ekonomickú situáciu v partnerských krajinách. Rozšírené zapájanie EXIMBANKY SR do rozvojovej spolupráce bude tiež pokračovať po absolvovaní procesu Pillar Assessment-u EÚ, ktorý bol v závere roka 2021 úspešne uzavretý, čím sa EXIMBANKA SR stala oprávnenou inštitúciou na realizáciu delegovanej spolupráce EÚ.

V rámci metodologickej revízie rozpočtovania prostriedkov verejnej správy v kapitole Všeobecná pokladničná správa pristúpilo MF SR k presunu prostriedkov alokovaných na ODA MF SR do kapitoly 05T09.

2.7. Ministerstvo obrany SR

Ministerstvo obrany SR (MO SR) nie je štandardným poskytovateľom humanitárnej pomoci, ale v krajinách pôsobenia ozbrojených síl SR (OS SR) je mnohokrát jediným aktérom, ktorý dokáže realizovať distribúciu humanitárnej pomoci v náročných geografických, bezpečnostných a humanitárnych podmienkach. OS SR v krízových oblastiach vytvárajú predpoklady na zaručenie bezpečnosti a následného rozvoja. Výkonným prvkom pre realizáciu humanitárnej pomoci v krajinách medzinárodného krízového manažmentu je **Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR**, s podporou nevyhnutných síl a prostriedkov OS SR v mieste nasadenia OS SR.

Na humanitárnu pomoc prostredníctvom podprogramu 05T0B je v rozpočte MO SR na rok 2022 plánovaných 24 000 eur. MO SR sa bude usilovať o efektívnejšie prepojenie vojenskej prítomnosti OS SR s angažovanosťou v humanitárnej pomoci najmä v Bosne a Hercegovine. V rámci implementácie aliančných doktrín a štandardov OS SR bude MO SR implementovať oficiálnu rozvojovú pomoc, vrátane mechanizmu podpory humanitárnych aktivít nevojenského charakteru do vojenských predpisov a štandardných operačných postupov.

Na rok 2022 sú v rozpočte MO SR prostredníctvom podprogramu 0AU06 plánované finančné prostriedky na vyslanie 3 civilných expertov v rámci aktivít medzinárodného krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky.

2.8 Ministerstvo zdravotníctva SR

Pandémia koronavírusu exponovala tému globálneho zdravia naprieč medzinárodným spektrom a prehĺbila požiadavky na solidaritu v oblasti zdieľania vakcín, ku ktorej sa SR aktívne hlási. Ministerstvo zdravotníctva SR plánuje aj v roku 2022 realizovať pomoc identifikovaným krajinám formou dodávok vakcín tak bilaterálne, ako aj prostredníctvom nástroja COVAX. Vzhľadom na vzrastajúcu potrebu rozpočtovania prostriedkov pre oblasť globálneho zdravia a projektov s ňou spojených, ako aj za účelom možnosti strategického plánovania, MZ SR bude preverovať možnosť zapojenia sa do rozpočtového programu oficiálnej rozvojovej pomoci (05T).

2.9. Indikatívne výdavky na dvojstrannú oficiálnu rozvojovú pomoc v rokoch 2022 – 2024 (vybrané rezorty v eur)

Kód programu/ podprogramu			2022	2023	2024
05T	05T0A	Oficiálna rozvojová pomoc MZVEZ SR/SAMRS	7 037 821	7 037 821	7 037 821
	05T03	Oficiálna rozvojová pomoc MV SR	100 000	100 000	100 000
	05T04	Oficiálna rozvojová pomoc MPRV SR	29 019	29 019	29 019
	05T08	Oficiálna rozvojová pomoc MŠVVaŠ SR	2 063 567	2 071 567	2 071 567
	05T09	Oficiálna rozvojová pomoc MF SR (Zvereňované fondy a spoločné programy SR a EBOR, UNDP, RB RE, skupiny Svetovej banky a iných medzinár. organizácií a spolupráca s EXIMBANKOU SR)	8 320 000	9 020 000	10 880 000
	05T0B	Oficiálna rozvojová pomoc MO SR	24 000	26 000	28 000
0D6		Účasť SR na medzinárodných misiách EÚ (MV SR)	1 085 000	1 085 000	1 085 000
		Pomoc utečencom cez Migračný úrad MV SR (MV SR)	700 000	700 000	700 000
	07601	Rozvojová spolupráca MŽP SR	50 000	50 000	100 000
0AU	0AU06	Vysielanie civilných expertov do aktivít krízového manažmentu mimo územia SR (MO SR)	293 376	458 000	458 000
Spolu			19 702 783	20 577 407	22 489 407